

ข่าวส่งเสริมการเกษตรและเผยแพร่

สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี โทร. 036-319-026

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2556

<http://www.saraburi.doae.go.th>

โรคไหม้ข้าว

เกษตรกรที่ปลูกข้าวอยู่ในระยะกล้า-แตกกอ ควรระวังโรคไหม้ข้าวระบาด เนื่องจากในช่วงนี้อากาศเย็น มีน้ำค้างและหมอกลงจัดในช่วงเช้า ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศสูง ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ข้าวที่อ่อนแอต่อโรค รวมทั้งใช้เมล็ดพันธุ์และปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุไนโตรเจนสูงเกินคำแนะนำจึงเป็นสาเหตุทำให้เชื้อราเข้าทำลายได้ง่าย ดังนั้นควรหมั่นสำรวจนาข้าวอย่างสม่ำเสมอ ถ้าพบต้นข้าวได้รับเชื้อราเข้าทำลายจะแสดงอาการ ดังนี้

ระยะกล้า

ที่ใบเป็นจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปดาหรือรูปกระสวยทอดผ้า หัวท้ายแหลม ตรงกลางแผลมีจุดสีเทา เมื่อแผลขยายลุกลามติดต่อกันอยู่ทั่วไป ในกรณีที่โรครุนแรง กล้าข้าวจะแห้งพับตายทั้งกอ อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ

อาการของโรคพบได้ที่กาบใบ ข้อต่อใบและข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลจะขยายลุกลามติดต่อกัน ที่บริเวณข้อต่อใบจะมีลักษณะแผลสีน้ำตาลดำและใบมักจะหลุดจากกาบใบ

กรมส่งเสริมการเกษตรขอแนะนำวิธีการป้องกันและกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงนา อย่างสม่ำเสมอถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรรีบปฏิบัติดังนี้

๑.๑. ใช้เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) พ่นอัตราตามคำแนะนำในฉลาก

๑.๒. ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาอัตรา ๑ กก./น้ำ ๒๐๐ ลิตรพ่น

๒. ถ้ามีความจำเป็นให้ใช้สารเคมีพ่นเฉพาะจุดที่พบการระบาดเพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายขยายเป็นวงกว้างออกไป สำหรับสารเคมีที่ใช้ ได้แก่

- อิติเฟนฟอส ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐-๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

- บลาตติซิน-เอส ๒ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐-๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

- ไตรไซคราโซล ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ดับบลิฟิ อัตรา ๑๐-๑๖ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

ควรพ่นในแปลงข้าวที่มีประวัติว่าเคยมีโรครุนแรงมาก่อน การใช้สารเคมีพ่นซ้ำกันหลายครั้ง เชื้อราจะต้านทานสารเคมีหรือคือยา ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อราต้านทานสารเคมี จึงควรเลือกใช้สารเคมีบางชนิดพ่น

กลุ่มอารักขาพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี

สลับกัน ทั้งนี้ในการใช้สารเคมีควรใช้ด้วยความระมัดระวัง และคำนึงถึงความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสภาพแวดล้อม

ในฤดูถัดไป

๓. ใช้พันธุ์ต้านทานต่อโรคใหม่ เช่น กข ๘ กข ๑๑ กข ๒๑ สุพรรณบุรี ๑, ชัยนาท ๑, ปราจีนบุรี ๑, พลายงาม, พิษณุโลก ๑, เหนียวอุบล ๒, เหนียวแพร่, สันป่าตอง ๑, น้ำรู่ และดอกพะยอม

๔. ไม่ควรหว่านเมล็ดข้าวหนาแน่นเกินไปเพราะจะทำให้แอ็บลม และเป็นตัวส่งเสริมให้เชื้อราแพร่กระจายและพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ควรใช้ตามคำแนะนำของทางราชการ ควรใช้ ๑๕-๒๐ กก./ไร่

๕. ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยในโตรเจนลง ไม่ควรใช้มากกว่า ๒๐-๕๐ กก./ไร่ วิธีนี้อาจมีผลกระทบต่อผลผลิตบ้างแต่จะช่วยไม่ให้ข้าวอ่อนแอต่อโรค

๖. เพิ่มปริมาณซิลิกาให้แก่ต้นข้าว เพื่อต้านทานต่อโรค โดยใช้ปุ๋ยหมักและแคลเซียม

๗. นอกจากการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีการต่างๆแล้ว อาจใช้สารเคมีกลุ่มเมล็ดพันธุ์ เช่น เบโนมิล ผสมกับไรแรมหรือคาร์ซูก้าไมซิน กลุ่มเมล็ดก่อนปลูกหรือแช่เมล็ดในสารละลายเคมีนาน ๒๔ ชั่วโมง ก่อนปลูก

อาการไหม้ที่ใบ

แปลงปลูกข้าวที่เป็นโรคไหม้อาการรุนแรง